

Lokální emisní stropy

**Katedra ochrany životního prostředí v průmyslu
Fakulta metalurgie a materiálového inženýrství
Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava**

Doc. Ing. Petr Jančík, PhD.

RNDr. Jan Bitta

Ing. Miroslav Umlauf

Nový princip ochrany ovzduší zakotvený v Zákoně o ovzduší (86/2002 Sb.)

Imisní princip:

Musí být zajištěna kvalita ovzduší.

Nesmí být překročeny *maximální přípustné hodnoty úrovně znečištění ovzduší*, které určují *emisní limity, meze tolerance a četnosti překročení*.

Nástroje pro orgány veřejné správy

- odborné posudky a rozptylové studie
- krajské programy ke zlepšení kvality ovzduší
- krajské programy ke zlepšení kvality ovzduší,
- místní programy ke zlepšení kvality ovzduší,
- národní programy ke snížení emisí,
- krajské programy ke snížení emisí,
- místní programy ke snížení emisí,
- **emisní stropy pro vymezené oblasti,**

Dle zákona č.86/2002 sb.:

„Emisní stropy a redukční cíle pro vybrané znečišťující látky nebo stanovené skupiny látek a lhůty k jejich dosažení, případně emisní stropy a redukční cíle pro vymezená území, pro skupiny nebo jednotlivé stacionární zdroje jsou stanoveny v národních programech snižování emisí znečišťujících látek za účelem dodržení přípustné úrovně znečištění ovzduší“.

Současný stav:

Nařízení vlády č.351/2002 (na základě Göteborgského protokolu)
stanovuje emisní stropy:

- látky SO₂, NO_X, VOC a NH₃
- území ČR a kraje

**Nerespektuje zcela smysl zákona č.86/2002.
Může způsobit zhoršení kvality ovzduší.**

Řešení:

Stanovit lokální emisní stropy pro jednotlivé zdroje/skupiny zdrojů.

nutné realistické posouzení emisně-imisních vztahů

matematické modelování všech zdrojů znečištění

určení vlivu průmyslových x neprůmyslových zdrojů

ADMOSS

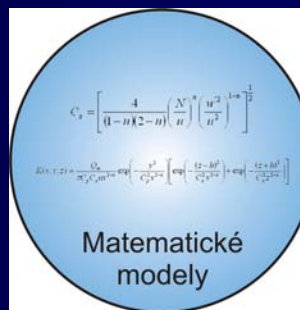
Analytický Disperzní MModelovací Superpočítačový System

ADMOSS

=

+

+

Příprava vstupů v GIS

- Průmyslové zdroje
- Automobilová doprava
- Lokální topeniště

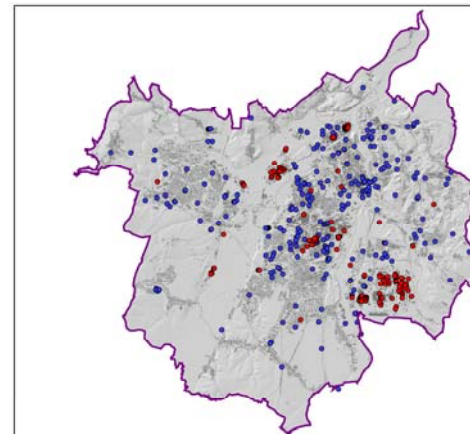
Lokalizace R2

Legenda:
 ● R2 lokalizované
 ● R2 původní

M 1:6 000

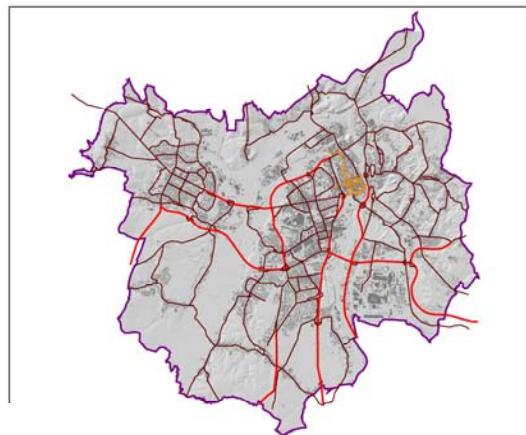
Velké a střední průmyslové zdroje

Legenda:
 ● velké zdroje
 ● střední zdroje
 □ hranice území města Ostrava
 ■ zástavba
 ∟ silnice

S
 M 1:120 000

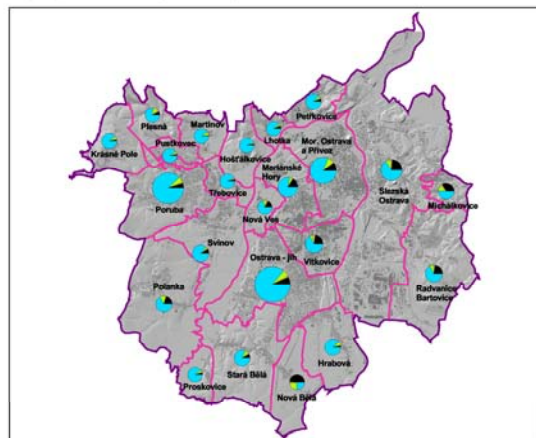
Liniové zdroje (z automobilové dopravy, dělení dle rychlosti)

Legenda:
 ∟ 20 km/h
 ∟ 50 km/h
 ∟ 70 km/h
 □ hranice území města Ostrava
 ■ zástavba
 ∟ silnice

S
 M 1:120 000

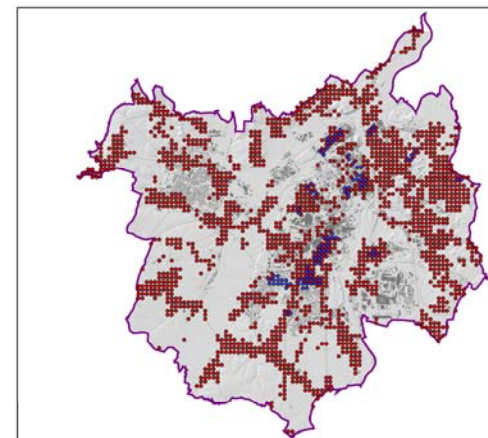
Typ vytápění LT v jednotlivých obvodech

Legenda:
 Typ paliva (barva výseče):
 ■ dřevko
 ■ elektřina
 ■ plyn
 ■ uhlí
 □ hranice území města Ostrava
 ∟ silnice
 ■ budovy

S
 M 1:120 000

Zdroje z lokálních topenišť

Legenda:
 ● zdroje z rodinných domů
 ● zdroje z bytových domů
 □ hranice území města Ostrava
 ■ zástavba
 ∟ silnice

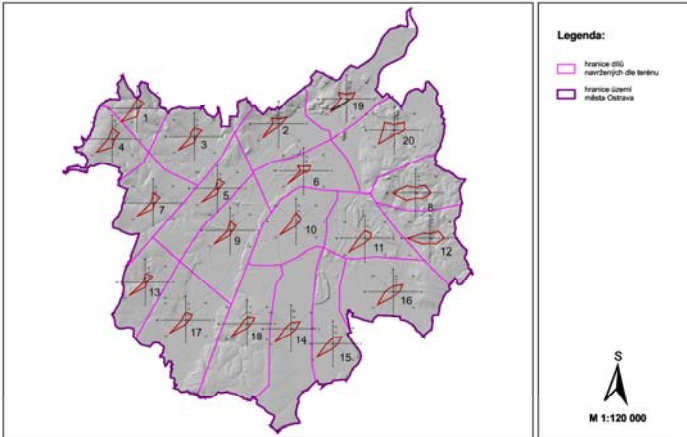
S
 M 1:120 000

Automatizovaný výpočet

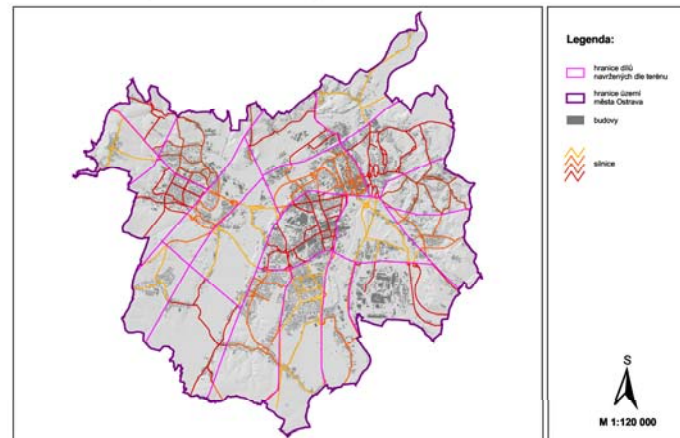
- Paralelizace výpočtů
- Příprava vstupů pro model
- Management výpočtů
- Zpracování výsledků

Paralelizace výpočtů

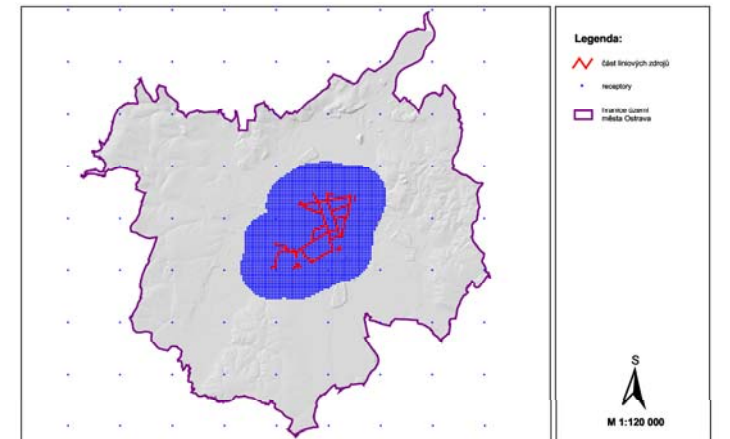
Rozdělení modelované oblasti a přiřazení větrných růžic

Rozdělení zdrojů znečištění z dopravy dle dílů

Ukázka tvorby receptorů

Příprava vstupů pro model

The image shows three overlapping windows from a software application, each displaying a list of numerical data. The windows are titled as follows:

- Window 1 (Left):** `r1lok16.bod - /pc/data/mmo/symos/zdroje/r1/`. It contains a list of 69 rows, each with 10 columns of numbers. The first column contains integers from 1 to 69. The second column contains negative integers ranging from -469462 to -469344. The remaining columns contain floating-point numbers.
- Window 2 (Middle):** `r1loknox16.emise - /pc/data/mmo/symos/zdroje/r1/`. It contains a list of 69 rows, each with 10 columns of numbers. The first column contains integers from 1 to 69. The second column contains floating-point numbers ranging from 1.0 to 1.24. The remaining columns contain floating-point numbers.
- Window 3 (Right):** `rec200.asc - /pc/data/mmo/symos/receptory/r1/`. It contains a list of 69 rows, each with 10 columns of numbers. The first column contains integers from 1 to 69. The second column contains negative integers ranging from -485637 to -472037. The remaining columns contain floating-point numbers.

Each window has a menu bar with options: File, Edit, Search, Preferences, Shell, Magro, Windows, and Help. The data in each window is presented as a plain text list of values.

Management výpočtů

VŠB-TUO Linux Cluster -- stav front PBS - Microsoft Internet Explorer

Soubor Úpravy Zobrazit Oblíbené Nástroje Nápověda

Zpět Hledat Oblíbené

Adresa <http://spc.vsb.cz/cluster/queues.php> Přejít Odkazy

VŠB - TUO Linux Cluster -- stav front PBS

Job ID	User Name	Queue	Job Name	Session ID	NDS	TSK	Requested memory	Requested Time	Status	Elapsed Time	Node Name
20171	boj022	long	STDIN	5067	1	2	--	720:0	R	266:1	termit8
20172	boj022	long	STDIN	28984	1	2	--	720:0	R	266:1	termit12
20177	ble009	long	STDIN	4292	1	1	--	720:0	R	245:1	termit4
20183	fab031	long	STDIN	18660	1	1	--	720:0	R	239:4	termit13
20189	ble009	long	STDIN	20446	1	1	--	720:0	R	149:0	termit13
20190	ble009	long	STDIN	7704	1	1	--	720:0	R	148:5	termit4
20192	vitek	long	t20.sh	25477	1	1	--	720:0	R	143:4	termit15
20193	vitek	long	t30.sh	25502	1	1	--	720:0	R	143:4	termit15
20196	vitek	long	t40.sh	25525	1	1	--	720:0	R	143:4	termit3
20202	koz30	long	STDIN	3518	1	1	--	720:0	R	121:5	termit10
20211	kalus	long	t50.sh	3304	1	1	--	720:0	R	117:4	termit2
20212	kalus	long	t60.sh	3323	1	1	--	720:0	R	117:4	termit2
20213	kalus	long	t70.sh	5944	1	1	--	720:0	R	116:0	termit10
20215	boj022	long	STDIN	4066	1	2	--	720:0	R	100:4	termit7
20239	kas11	long	spusteni2.	10946	1	1	--	720:0	R	78:01	termit11
20240	kas11	long	spusteni3.	17541	1	1	--	720:0	R	78:00	termit3
20250	gol050	long	STDIN	14081	1	1	--	720:0	R	71:44	termit16
20251	kas11	long	spusteni4.	6435	1	1	--	720:0	R	05:51	termit16
20252	gol050	long	STDIN	6690	1	2	--	720:0	R	04:40	termit14
20253	gol050	long	STDIN	31164	1	2	--	720:0	R	01:17	termit6

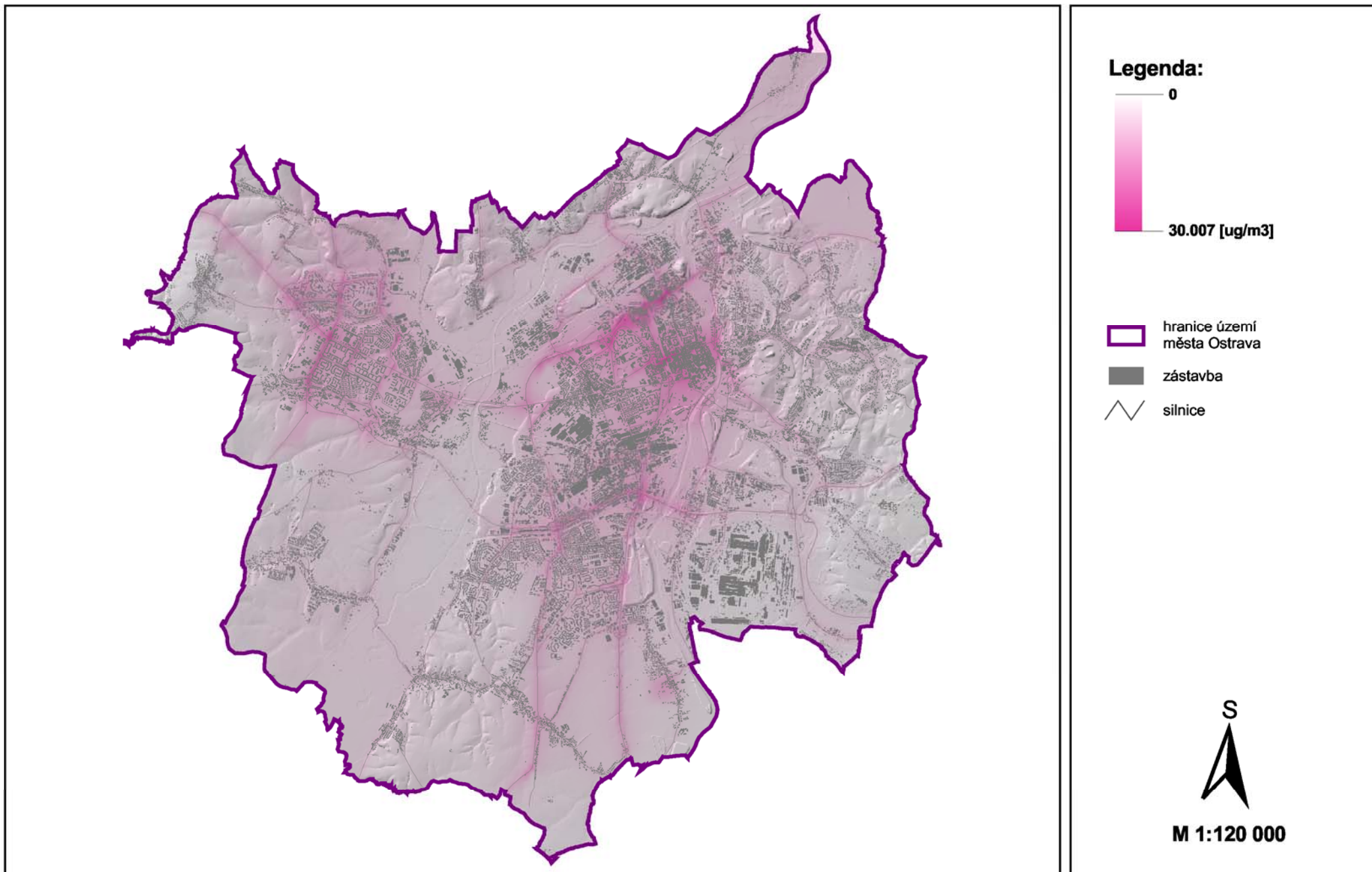
poslední aktualizace: 13:12:00

Hotovo Internet

Zpracování výsledků

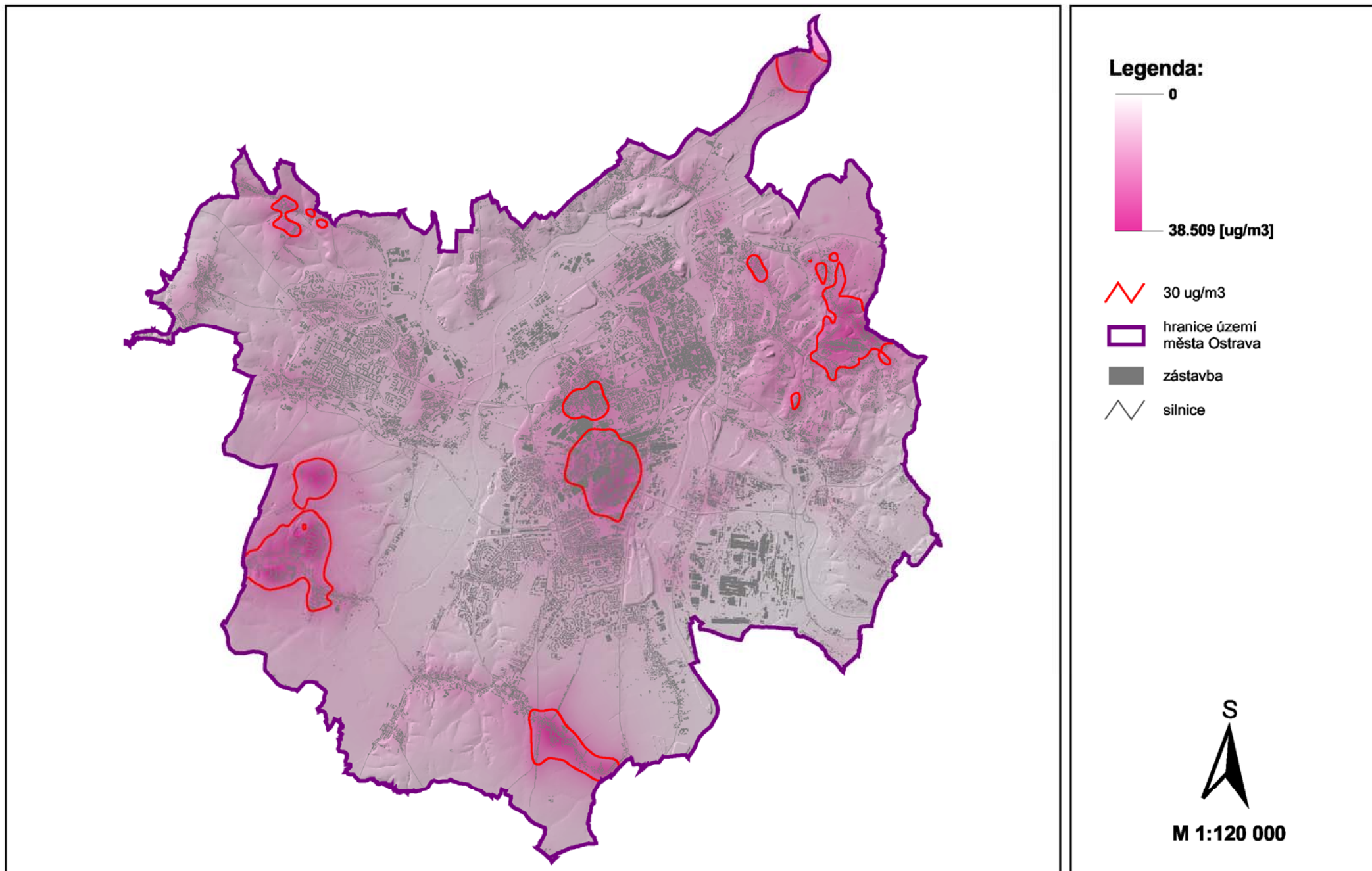
- Převod do GIS
- Interpolace a kompletace výsledků
- Kalibrace výsledků podle imisního monitoringu
- Výstupní mapové kompozice

Průměrné roční koncentrace PM10 z automobilové dopravy

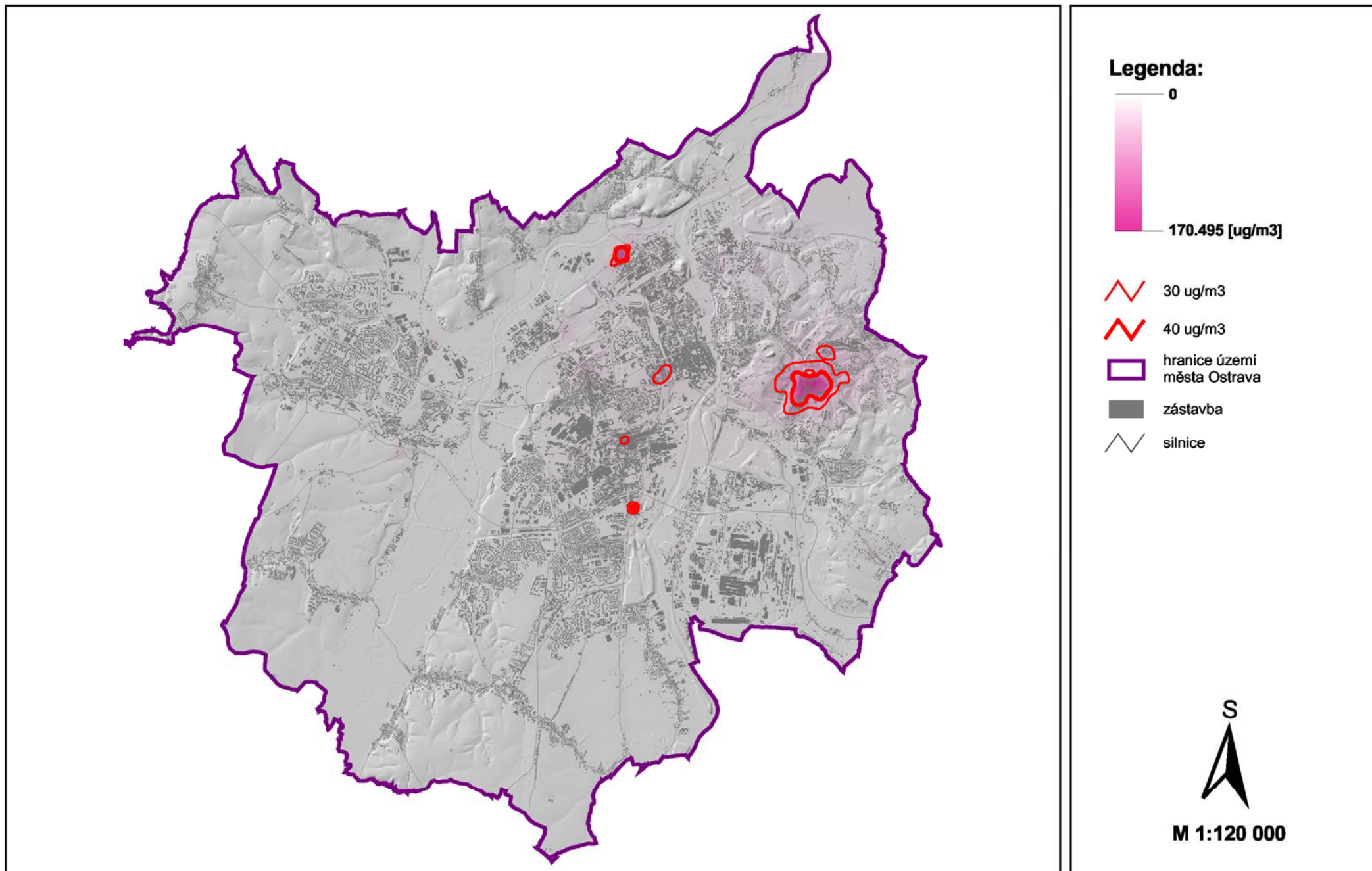

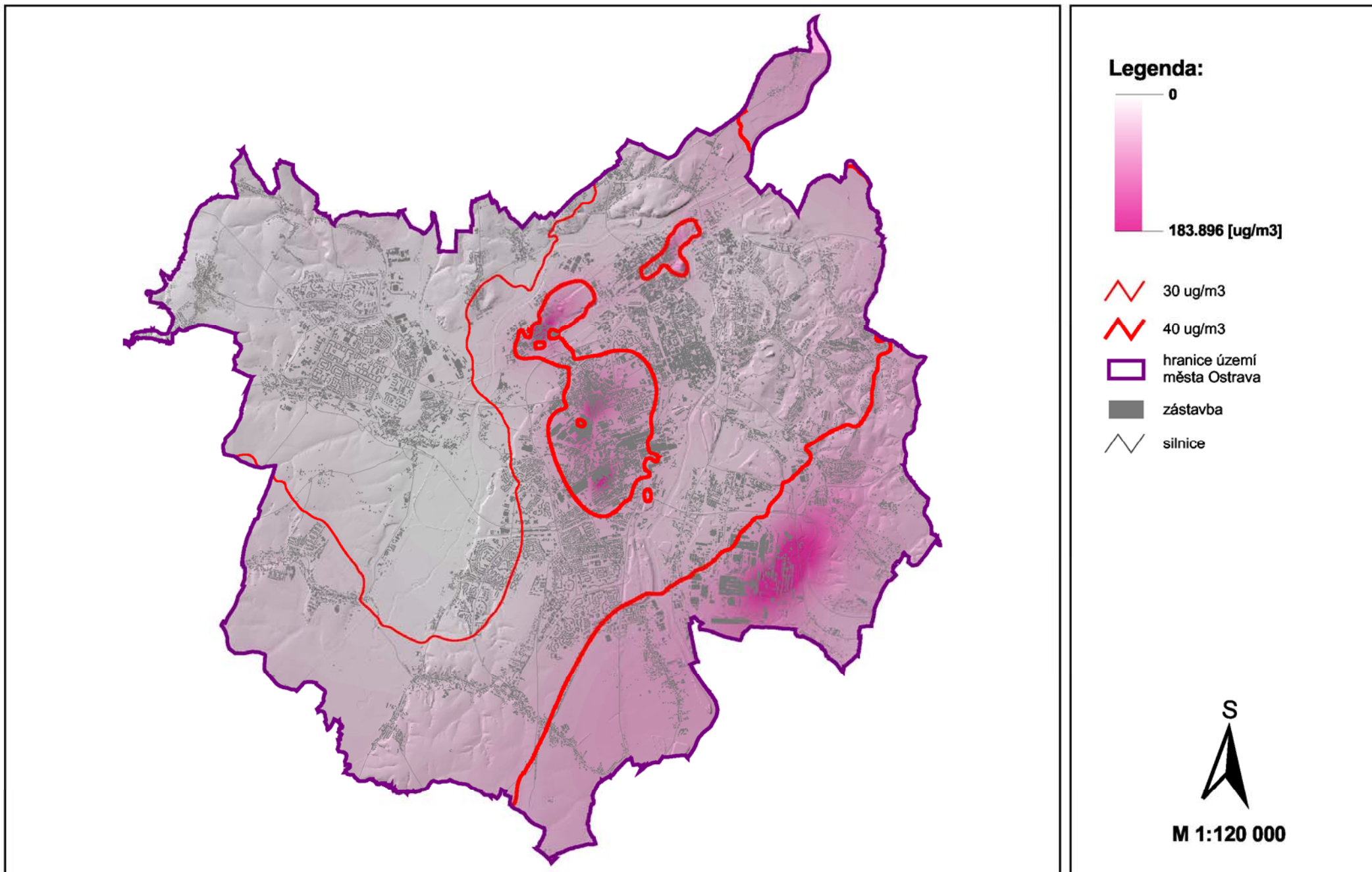
Průměrné roční koncentrace PM10 z lokálních topenišť

Průměrné roční koncentrace PM10 z REZZO2

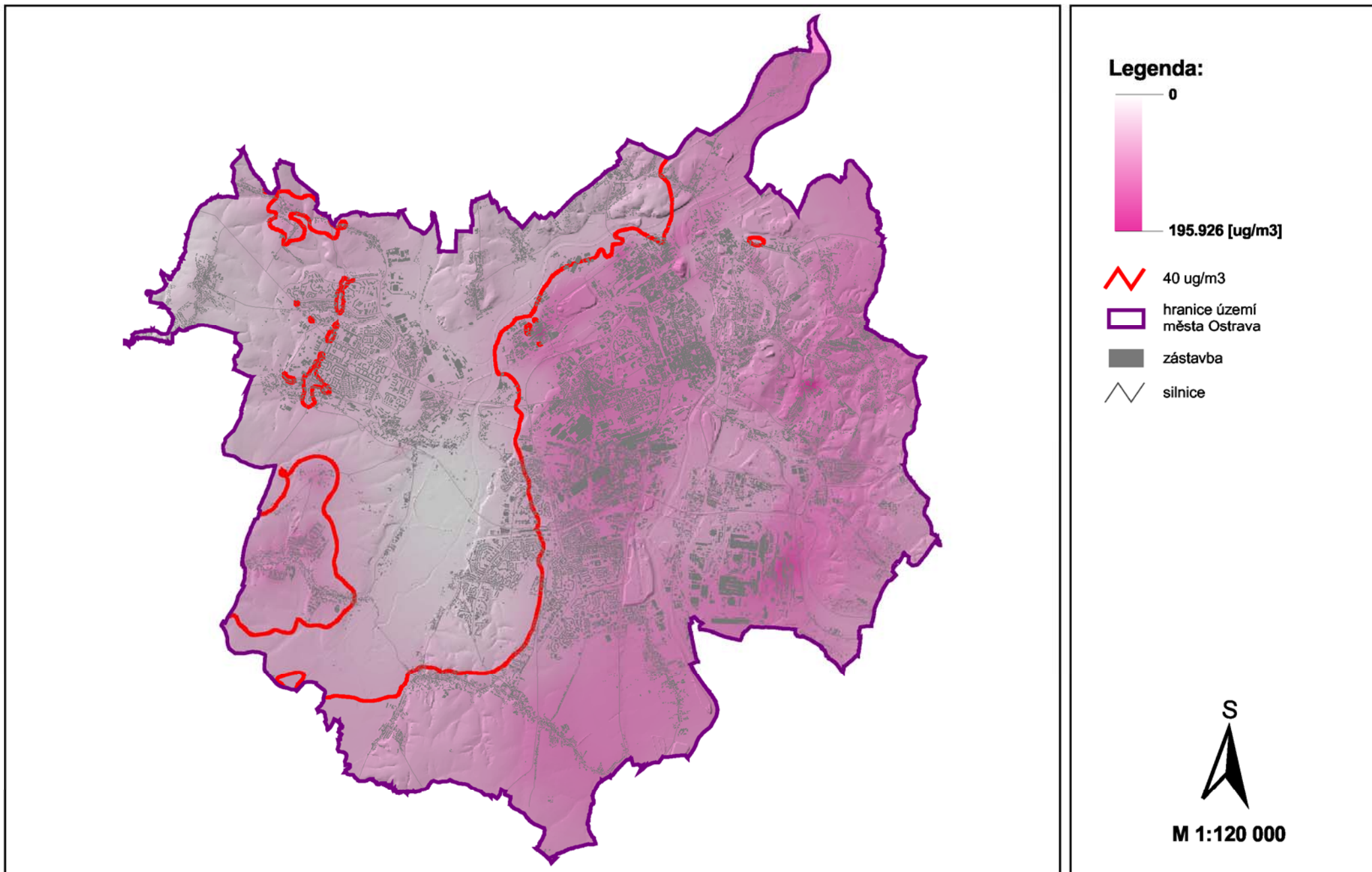

Průměrné roční koncentrace PM10 z REZZO1

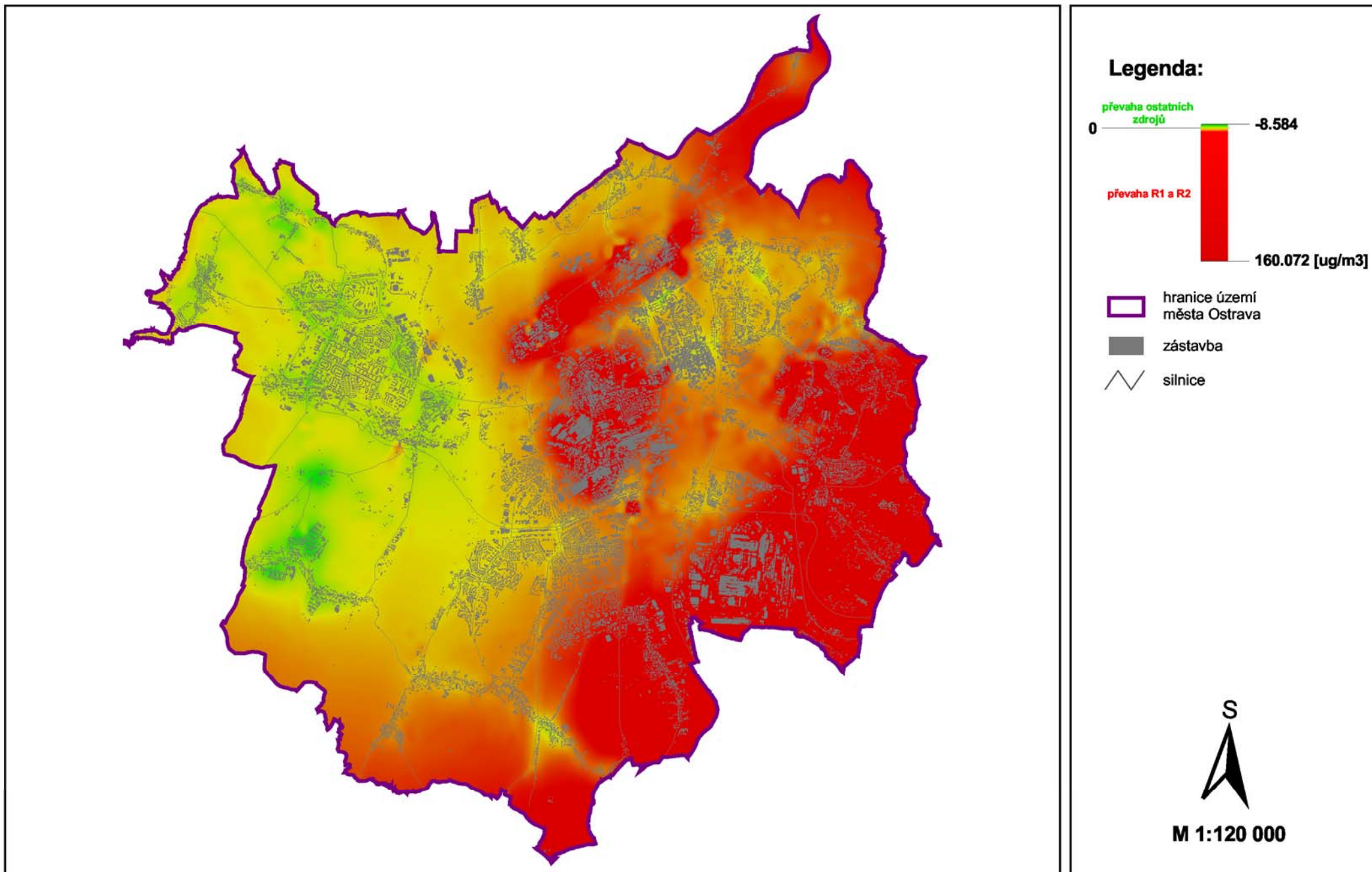
Průměrné roční koncentrace PM10 ze všech modelovaných zdrojů

Analýzy výsledků

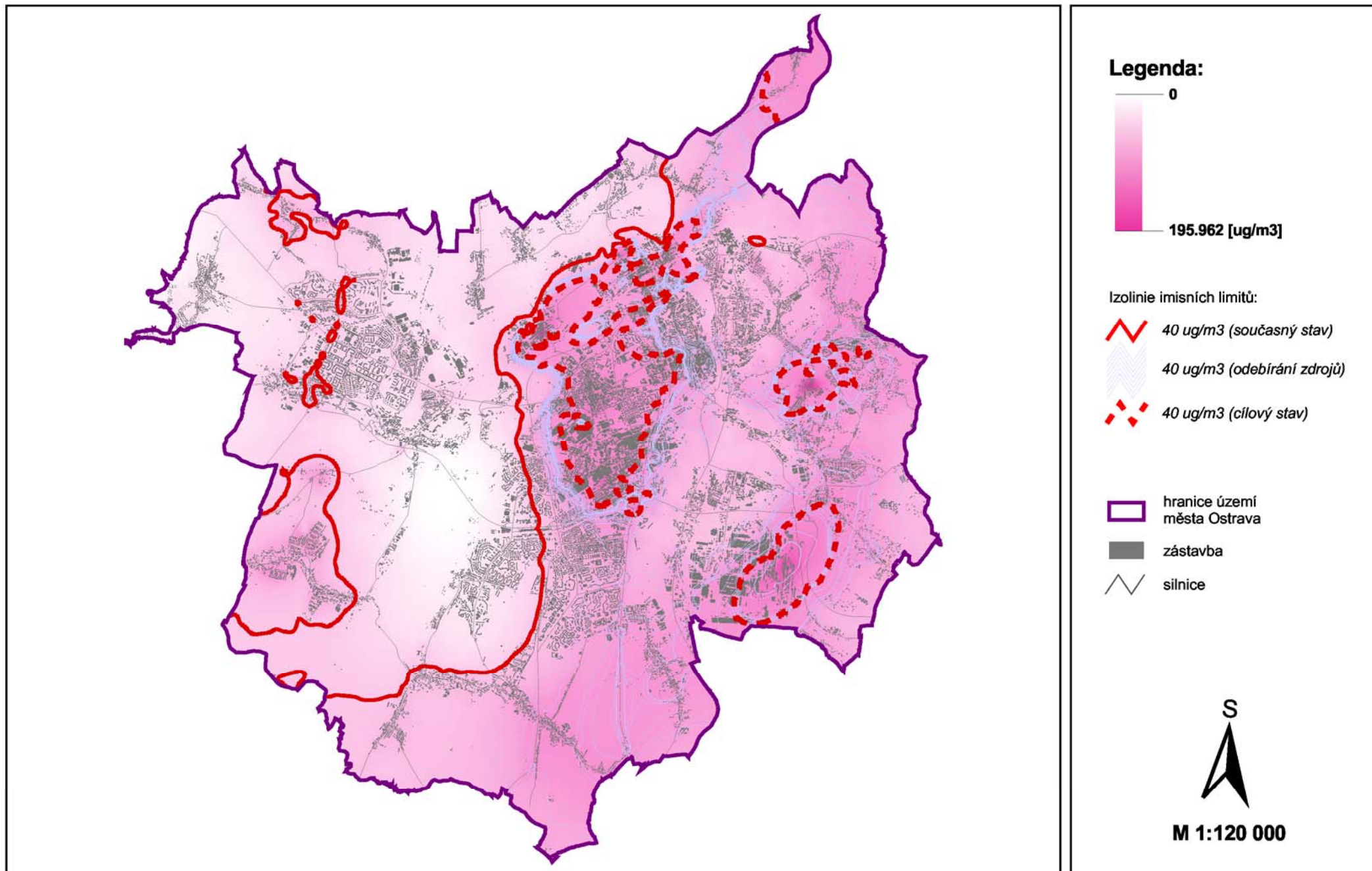
- Určení převahy skupin zdrojů
- Sledování emisně – imisních vztahů
- Vytyčení oblastí s emisním stropem

Převaha znečištění PM10 z R1 a R2 nad ostatními modelovanými zdroji

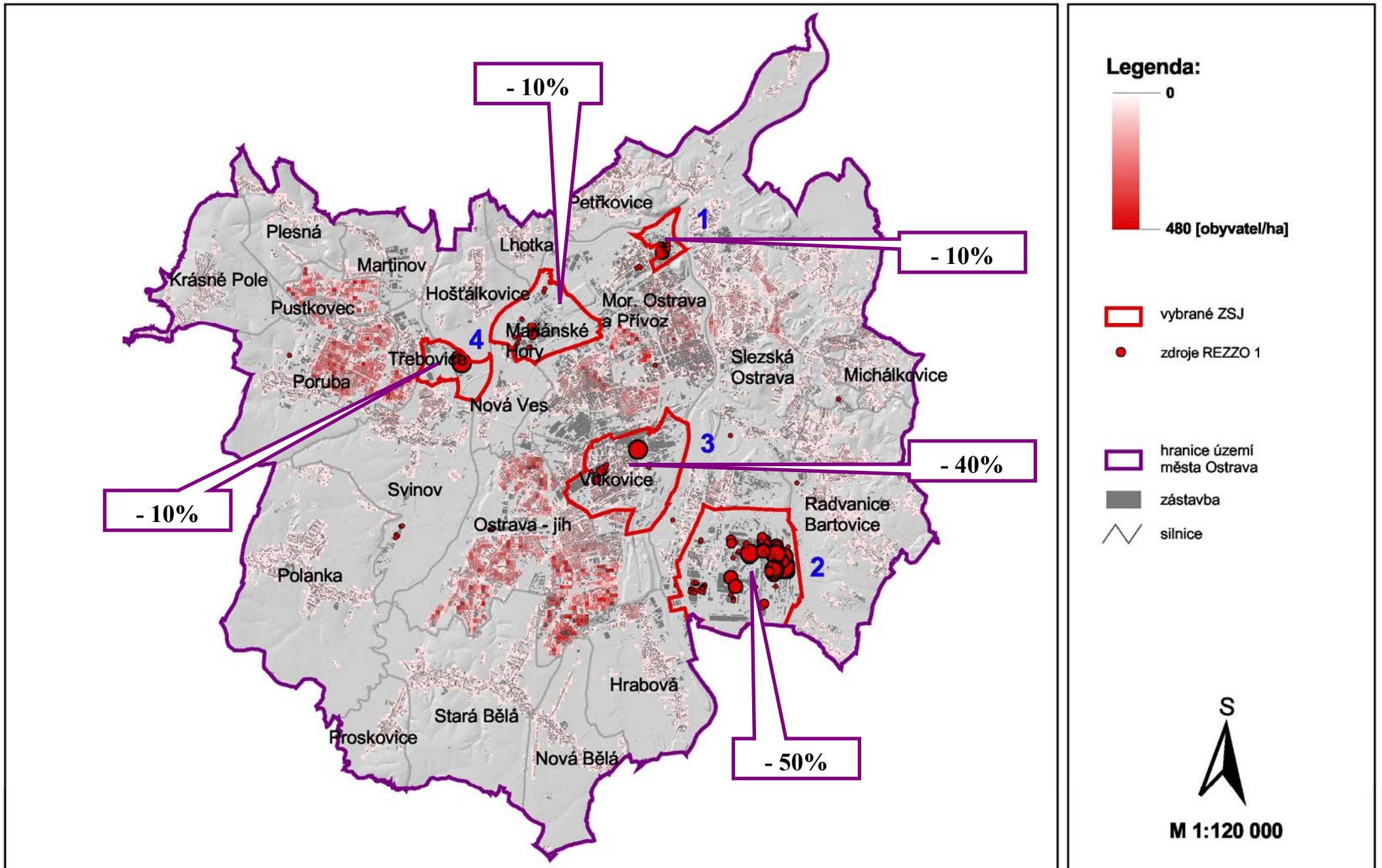

Analýza snížení koncentrací PM10

Návrh oblastí s emisním stropem

Současný stav:

284 000 obyvatel (> 85%)

žije v místech s překročenými limity PM₁₀ (roční průměr)

a téměř 2000 lidí s dvakrát vyššími koncentracemi, než limitní.

Po zavedení emisních stropů:

přes 70 000 obyvatel (< 25 %)

by žilo v místech s překročenými limity PM₁₀ (roční průměr)

a cca 100 lidí s dvakrát vyššími koncentracemi, než limitní.

Budoucnost - nutnost efektivně řídit kvalitu ovzduší na úrovni aglomerací

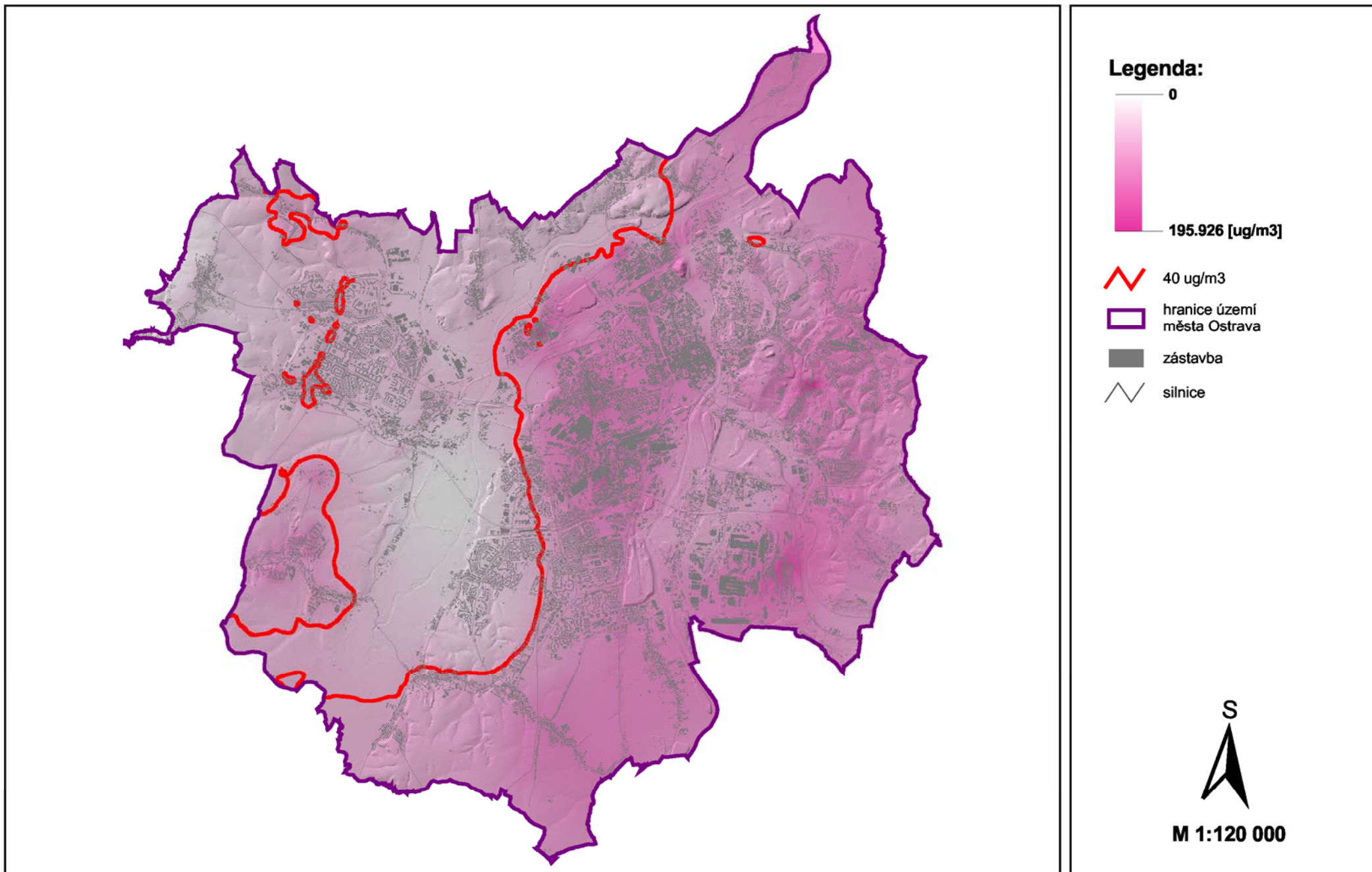
Aktuální informační systém řízení kvality ovzduší pro:

- rozhodování o umístění zdrojů,
- hodnocení vlivu opatření pro zlepšení kvality ovzduší,
- aktualizace emisních stropů, ■
- sledování trendů
- umožnění obchodování s právy na znečišťování ovzduší

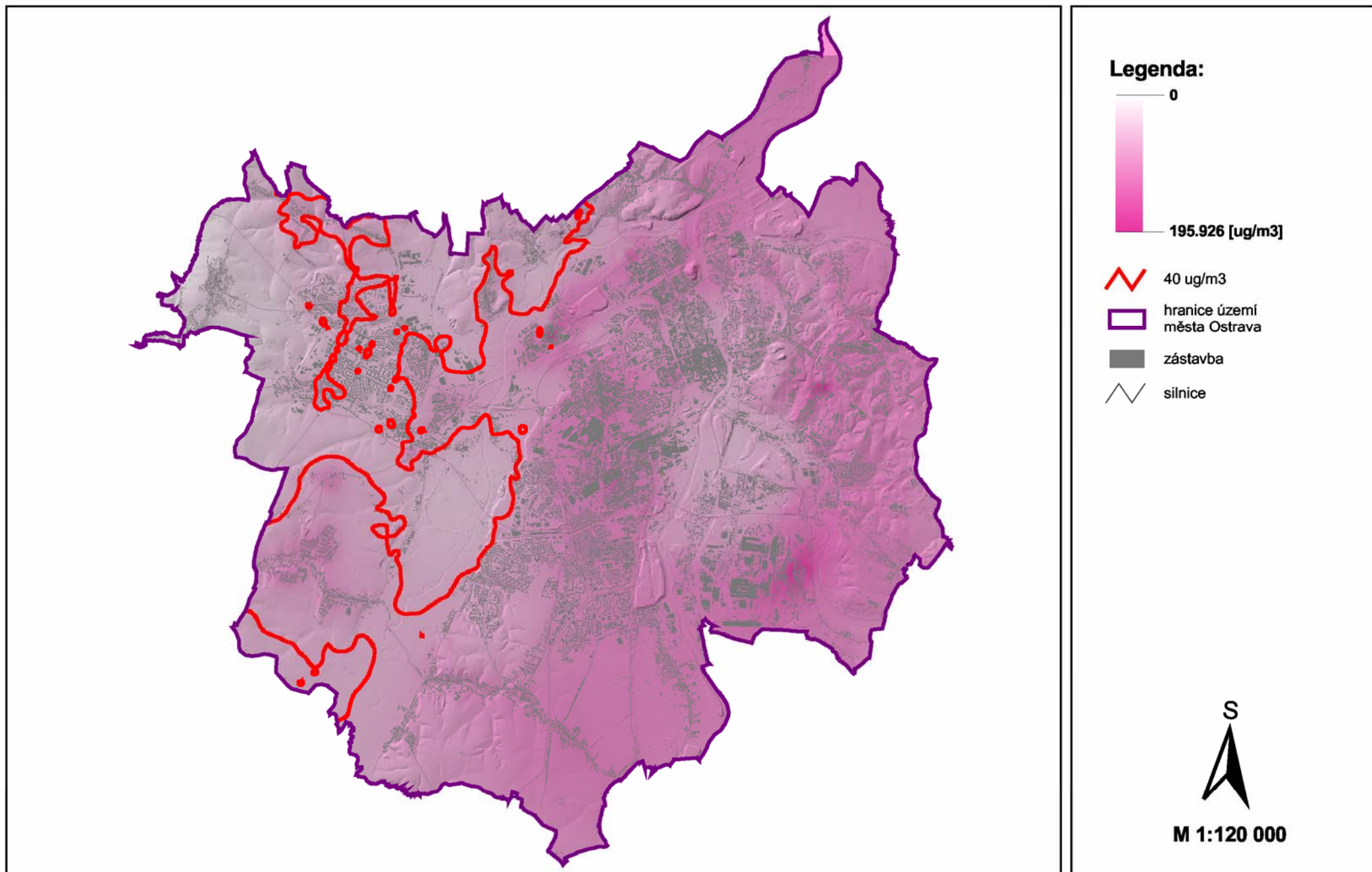
Připravované technické řešení umožní:

- Vzdálený přístup pro zadávání vstupních dat (www interface)
- Automatizace tvorby výstupů
- Rozšíření počtu matematických modelů
- Realistický aktuální stav znečištění
- Možnost rychlého modelování budoucích zdrojů, variant

Průměrné roční koncentrace PM10 ze všech modelovaných zdrojů

Průměrné roční koncentrace PM10 ze všech modelovaných zdrojů (IM 2003)

Děkuji za pozornost

Doc. Ing. Petr Jančík PhD.

Katedra ochrany životního prostředí v průmyslu

FMMI

VŠB-TU Ostrava

petr.jancik@vsb.cz